

KAŽIPOT

mesečnik slovenske skupnosti

številka

9

december,

2005.

letnik I

ISSN 1845-5034

Bazovica, ti predragi si naš dom,
roke slovenske pridne so te dale,
spomin na tebe vedno nosil bom,
ponos kvarnerske lepe si obale.

Slavko Arbiter, «Bazovica»

Studio Zelenko, razstava: november 2005

Leonida Bernetič - Zelenko

KAŽIPOT

Mesečnik slovenske skupnosti
na Reki in v PGŽ

Ureja uredniški odbor:

Milan Grlica, Marjana Mirković, Darko Mohar,
Vitimir Vitaz
Podpinjol 43, 51000 Reka, Hrvaška
tel.: 324 321, 215 406, faks: 334- 977

Odgovorna urednica: Marjana Mirković
(priprava, prevodi in oprema besedil)
tel.: 091 593 6086
marjana.mirkovic@ri.t-com.hr

Lektorica
Darka Tepina Podgoršek

Izdajatelj:
Slovenski dom KPD Bazovica,
bazovica@bazovica.hr
Svet slovenske narodne manjšine Reke
Svet slovenske narodne manjšine PGŽ
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

ISSN 1845-503

Oblikovanje
Branko Lenić

Tisk: Tiskara «Sušak»

Prelom in tehnično urejanje:
Ri-TaCom, Reka

Mesečnik finančno podpirajo:
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Mesto Reka
Primorsko-goranska županija

Naklada: 500 izvodov

Naslovnica:
Leonida Bernetič Zelenko,
z razstave Studio Zelenko

Karikatura:
Bojan Grlica

SLOVENSKI DOM KPD «BAZOVICA»

tajništvo, knjižnica in klubski prostori

torek in četrtek :

10.00 – 12. 00 in 18.00 – 20.00

tel.: 215 406, fax: 334 977

el. pošta: slovenski-dom-@ri.htnet.hr

tel.: + 385 51 324 321, 215 406

MePZ – vaje ponedeljek:

18.00 – 21.00

Dramska skupina - sredo, po dogovoru

Folklorno-plesna skupina

torek in četrtek: 19.00 – 21.00

Dop. pouk slovenskega jezika in kulture

ponedeljek, torek in sredo:

18.00 – 21.00

Planinska skupina - torek:

20.00 – 21.30

Svet slovenske narodne manjšine Reke

četrtek: 10.00 – 12.00

Svet slovenske narodne manjšine PGŽ

sreda: 10.00 – 12.00

vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

Hišnica: Marija Darapi, tel.: 337 000

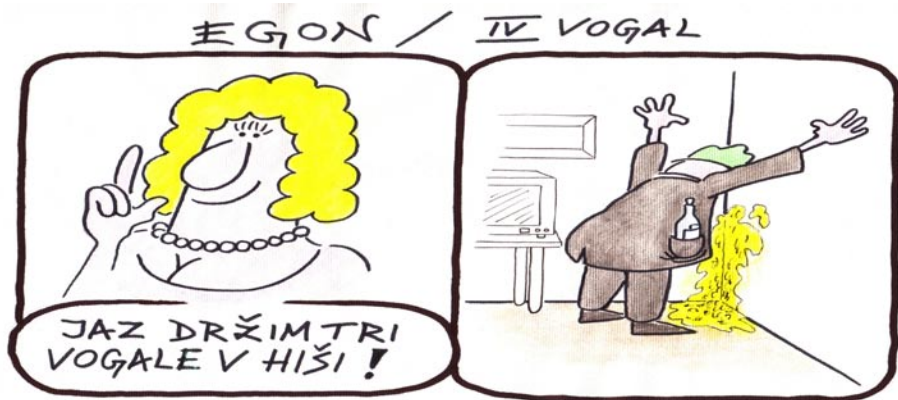
Gostinska ponudba:

Buffet Saratea, tel.: 331 079

**Kažipot december 2005, št. 09,
letnik I**

Kazalo:

- 3..... Obvestila
- 4..... Pisma
- 6..... Dogodki november
- 16... Napovednik
- 18... Liburnijska priloga
- 20... Aktualno

Stična 1974, dirigent Rajmond Hrovat

Priprave na 60. obletnico društva leta 2007

Znova vabimo vse, ki imajo stare dokumente, fotografije, izkaznice, plakate, obvestila, oglase ali izrezke iz časopisov, ki pričajo o dejavnosti našega društva ali navzočnosti slovenske skupnosti na Reki, da nam jih odstopijo na vpogled. Želeli bi izpopolniti dokumentacijo za arhivsko zbirko in jo predstaviti ob jubileju. Informacije sprejema tajništvo, tudi po faksu ali elektronski pošti (navedeno na hrbtni strani naslovnice).

V Bazovici znova mladinski pevski zbor?

Želeli bi oživeti dejavnost mladinskega pevskega zbora in vsem zainteresiranim sporočamo, da tajništvo sprejema prijave do konca leta. Udeležba v zboru je brezplačna.

Slovenska šola na Reki 1950–1953

Vse, ki so obiskovali pouk slovenskega oddelka v osnovni šoli Mateotti na Reki v začetku petdesetih let, vabimo 17. decembra ob 11.00 uri na skupno srečanje z nekdanjo učiteljico, profesorico Božidaro Božič, por. Hero. Zbiramo spomine, spričevala, dokumente, fotografije. Stik: Marjana Mirković, sreda 10.00–12.00, tel.: 324 321, 091 593 6086, elektronska pošta: marjana.mirkovic@ri.t-com.hr

Mešani pevski zbor, zborovodja Franjo Bravdica

MePZ deluje od samega začetka društva, nastopa po Hrvaškem, Sloveniji in zamejstvu, ima vrsto priznanj in pohval, pa tudi prvo zgoščenko. Vabljeni novi člani in članice, vsi glasovi. Prijave v tajništvu ali pred vajo.

Tečaj slovenskega jezika in kulture, vodi učiteljica mr. Marija Donadić

Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture poteka po programu Ministrstva za šolstvo in šport RS (KPD Bazovica, Reka: ponedeljek, torek in sreda od 18.00–21.00, SKD Snežnik, Lovran: četrtek od 18.00–21.00).

Dramska in recitatorska skupina, vodi Alojz Usenik

Člani dramske skupine pripravljajo nastope za prireditve, recitale in gledališke predstave in so bili doslej večkrat nagrajeni in pohvaljeni. K sodelovanju vabimo vse zainteresirane, ne glede na leta. Zaželeni so tudi sodelavci za tehnično pomoč (scena, luč, ton). Prijave v tajništvu.

Planinska skupina, voditelj Darko Mohar

Zelo dejavna skupina, ki združuje vse generacije in tudi rojake v BiH, Makedoniji, Avstriji in Italiji. Organizira redna srečanja in pohode, predavanja in stike z vsemi ljubitelji narave. Mladi imajo možnost sodelovanja z društvi v Sloveniji (tabori, tečaji za vodnike). Prijave v tajništvu in na sestankih skupine.

Plesna skupina, voditeljica Lidija Brajković

Tečaji v društvu so za člane brezplačni, prijave v tajništvu.

Balinišče

Na dvorišču je urejeno balinišče s pristopom. Prijave v tajništvu.

PISMA

Na naslov KPD Bazovica sta prispeli pismi iz Ljubljane in Stoperc:

Prvo je po nedavnem obisku v društvu poslal pisatelj Jožef Škof:

Spoštovani g. Vitaz in preostalo vodstvo KPD BAZOVICA – REKA

Z velikim zadovoljstvom so moje misli in čustva prežeti ob našem srečanju pri vas. Ponosen sem, da ste tako dejavni in da je tudi med mlajšimi v društvu vedno navzoča slovenska beseda.

Zahvaljujem se Vam, gospod predsednik, za uspešno predstavitev mojih knjižnih del, sodelujočim za predstavitve posameznih knjig, pevcem za nepozabne melodije o Jurjevanju – belokranjski ljudski simboliki – ter vsem sodelujočim na predstavitvi.

Interpretacije literarnih del iz življenja preprostega, zlasti kmečkega človeka so odraz srčne kulture in obujanja narodne zavesti ter zavedanja svojih korenin. So ponos naroda z bogato kulturno dediščino in naravnimi lepotami.

Iskrena hvala gospe Barbari, ki je pripravila in povezala vse niti za uspešno predstavitev knjižnih del. Žal pa se ni mogla udeležiti tega literarnega večera. Prav tako se zahvaljujem gospe Marjani Mirković za objavo literarnega večera v medijih.

Z mojo hčerko Renato se zahvaljujeva za prisrčen sprejem in nepozaben večer in si še naprej želiva sodelovanja in prijetnega druženja.

Lepo pozdravljeni, Jožef Škof
Ljubljana, 15. 11. 2005.

Drugo pa je v društvo prispelo po novembrskem obisku iz Stoperc od Anice Rejec:

Spoštovani prijatelji!

V nadvse prijetnem vzdušju je minilo naše srečanje. Zahvaljujemo se vam za vaš prijazen sprejem in pogostitev, predvsem tebi, g. Vito, ter seveda g. Alojzu in g. Milanu.

Slednjima tudi lepa hvala za pomoč pri izvedbi naše predstave Veriga.

Upamo, da so bili s predstavo zadovoljni tudi vaši člani – obiskovalci.

Z lepimi občutki smo odšli od vas, zato vam želimo del tega seveda tudi vrniti.

Vabljeni torej v Stoperce v začetku naslednjega leta. Termine vam bomo sporočili naknadno, in sicer nekje v Decembru, ko bomo v upravnem odboru našega društva sestavili načrt dela za leto 2006.

Člani naše dramske skupine so bili v večini vsi pri vas prvič, a so po pri-povedovanju sodeč odnesli s seboj domov nepozabne in lepe spomine na "Bazovico".

Še enkrat torej hvala za vse in lepo pozdravljeni, naši prijatelji!

Želimo vam še veliko delovnih uspehov!

V imenu društva in dramske skupine:
Anica Rejec

2. november:

Slovenski dom KPD Bazovica

Darko Mohar: Atene (Athina), predavanje

V okviru potopisnih predavanj v organizaciji planinske skupine so imeli obiskovalci tokrat priložnost prisluhnuti vtisom s potovanja po Grčiji. Predstavil jih je voditelj skupine Darko Mohar, ki se je po grški prestolnici potepal komaj pet dni, a po predavanju in količini informacij bi pričakovali, da je tam preživel vsaj pol leta. Z vrsto lepih posnetkov je znova dokazal svoj smisel za fotografiranje in občutek tako za številne znamenitosti iz bogate zgodovine Aten, posebej tiste, ki so del svetovne dediščine Unesca, pa tudi za zanimive utrinke iz današnjega vsakdanjega življenja. Darko Mohar, po poklicu diplomirani inženir elektrotehnike, po prepričanju pa strasten ljubitelj narave in umetnosti, je grško prestolnico predstavil s tolikšnim žarom, da bo predavanje moral ponoviti. Vabljeni torej znova 13. decembra ob 19.00!

M.M.

Fotka: Svetišče Erehteion (421–405 pr. n. št.) na atenski Akropoli, z oljko na mestu, kjer je Pozejdon v tekmovalju z Ateno v tla zabodel trizob

6. november:

H. Bonavia, Reka: Seminar o dejavnosti svetov narodnih manjšin na lokalni ravni

Seminar je v sodelovanju s predstavništvom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi pripravila hrvaška vlada oz. Svet za narodne manjšine, in to za območje treh županij. Namenjen je bil predstavnikom lokalnih oblasti in članom manjšinskih svetov, med njimi tudi slovenskih: na ravni Istrske županije, mest Pulja in Reke ter občine Lovran. Predstavnik OVSE v RH Robert Becker je izrazil zadovoljstvo nad zakonodajo, napredkom in možnostmi, ki jih le-ta ponuja, predstavniki svetov pa so v razpravi tudi tokrat izpostavili več problemov, kot so neurejeni volilni imeniki in pomanjkljivo medijsko spremljanje manjšinske problematike, predvsem pa so vsi navzoči soglašali, da je treba vsem svetom zagotoviti vsaj prostore in opremo za delovanje ter administratorja. Predsednik sveta za občino Lovran Vasja Simonič je izjavil, da so seminarji potrebni, saj je le tako mogoče lokalne skupnosti opozoriti oz. prisiliti na izpolnjevanje zakonskih obveznosti do svetov.

M. M.

7. november: **Sabor RH, Zagreb**

Veleposlaniki sosednjih držav so na delovnem kosilu, ki ga tradicionalno prireja podpredsednica sabora prof. Vesna Pusić, kot člani delovne skupine Sosedstvo pogovore namenili regionalnim čezmejnim projektom, obenem pa imeli priložnost za poslovilno srečanje z veleposlanikom RS Petrom A. Bekešem.

Beseda je tekla o spodbujanju dveh projektov: Evropska prihodnost regije s stališča mlade generacije in projekt Izobraževanje za človekove pravice. V zvezi z mejo s Slovenijo imata oba projekta na obeh straneh vključena po tri mesta. Projekti bi bili namenjeni srednješolski mladini, nosilci pa, na pobudo omenjene delovne skupine, lokalna skupnost in njene ustanove, nevladne organizacije in šole na območju ob meji. (www.sabor.hr)

8. november: **Novi veleposlanik RS v RH**

Veleposlanik RS v RH Peter Andrej Bekeš je predčasno končal mandat in ob odhodu iz Zagreba pripravil poslovilno srečanje za diplomatski zbor, predstavnike političnega in

kulturnega življenja in slovenskih društev. Med slednjimi je bil posebej priljubljen, zahvaljujoč svoji odprtosti in posluhu za njihovo dejavnost, zlasti pa prijaznemu nastopu in pogostih stikih. Kot pišejo mediji, prihaja na njegovo mesto Milan Orožen Adamič, zaposlen na Geografskem inštitutu Antona Melika, ki deluje v okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ter predavatelj na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, sicer pa tudi predsednik strokovnega sveta vladajoče SDS ter kandidat te stranke na zadnjih državnozborskih volitvah in volitvah za evropski parlament.

9. november: **Skupna seja svetov slovenske narodne manjšine Reke in PGŽ**

Člani obeh svetov – na mestni in županijski ravni – so pregledali letošnjo dejavnost in se dogovorili za program v prihodnjem letu: sedež obeh svetov zaenkrat ostaja v prostorih KPD Bazovica, v skupno dejavnost pa med drugim sodi še izdajanje Kažipota. Svet PGŽ bo nadaljeval predavanja, tečaj slovenščine in bralne urice za najmlajše ter si še naprej prizadeval za vrnitev slovenskega tiska na police čitalnic in zagotovitev spremljanja programa slovenskega radia in televizije.

Koordinacija manjšinskih svetov PGŽ

Predstavniki svetov in narodnih manjšin na ravni županije so se sešli na drugem sestanku, da bi se dogovorili o ustanovitvi koordinacije in skupnem nastopu pred

županijskimi oblastmi, na račun katerih je bilo izrečenih več očitkov. Načelno soglasje o koordinaciji osmih svetov in treh predstavnikov narodnih manjšin bo po srečanju s člani predvidoma potrjeno pred iztekom leta, ko naj bi tudi podpisali sporazum o koordinaciji. Ta naj bi omogočila hitrejšo reševanje problemov, ki jih ne manjka: prostor, premajhne dotacije, zastareli volilni imeniki, neustrezni šolski programi, odsotnost ali neustrezno obravnavanje manjšinske problematike v medijih ...

Prva samostojna razstava študentke 3. letnika oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani Valentine Vičević je v društvo pritegnila tudi vrsto mladih obiskovalcev. Risbe nadarjene študentke so bile na ogled več kot dva tedna in avtorici, sodeč po knjigi vtisov, napovedujejo uspešno prihodnost. Razstavo je odprl predsednik društva Vitomir Vitaz in ob tej priložnosti izrazil posebno zadovoljstvo, da se s takšno prireditvijo in ustvarjalnostjo predstavlja nekdanja učenka dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture.

Omeniti velja, da je bila letos to že druga likovna razstava iz vrst obetavnih mladih članov; junija se je v prav tako odmevnem večeru z naslovom Mateart predstavila komaj osemnajstletna reška maturantka (sedaj brucka) Matea Pasarić.

M. M.

11. november:
Slovenski dom KPD Bazovica
Valentina Vičević: Industrijski predmeti, likovna razstava

12. november:

**Poreč, Muzej
Photodistorzija, 2. mednarodni
fotografski bienale: Dragan Karlo
Došen**

Fotograf D. K. Došen je uspešno sodeloval tudi na tej prireditvi, ki je, kot piše Novi list, oživila puste novembrske dni v Poreču. V organizaciji tamkajšnje Ljudske univerze so bile fotografije na ogled v številnih razstavnih prostorih, Dragan Karlo Došen je svoje s še dvema umetnikoma postavil v palači Sinčić oz. Muzeju Poreštine.

13. november

Mario Aničić: Dan Istrskih planincev – Skitača

Naši člani so bili kot navadno zelo prizadevni in so se udeležili tudi Dneva Istrskih planincev. Letos je bil organiziran pohod od Labina do Skitače in po programu, ki so ga pripravili tamkajšnji planinci, nas je čakalo kosilo in druženje ob glasbi. Dan smo začeli zgodaj zjutraj na parkirišču v Ičićih in kljub mrazu se nas je med drugimi počasi zbralo tudi šest naših članov. Sledili smo vožnji v koloni, se ustavili na kavici pri Dorini v Plominu in po dobri uri prispeli do Skitače. Boris je že pripravil načrt: gremo po še neprehojeni poti, ki ponuja nove razglede, čeprav jih megleno jutro sicer ne obeta. Vztrajnost pa se le obrestuje, novi vrhovi so na vidiku. Načrt predvideva pot od doma na Skitači proti Cerovici, na Ravni in Vrh Ravni (377 m), Vrh Kosi (480 m) do vrha Skitače. Vetra skoraj ni bilo, hodili smo v kratkih rokavih. Prvim petnajstim minutam po asfaltu je sledila hoja po makadamski cesti do ruševin cerkvice; tam smo si oddahnili in pomalicali. Po kamenju in skozi nizko grmičevje smo ob vonju žajblja pot nadaljevali po ozki stezi do prvega razgleda na vrhu Ravni. Pokrajina na Krku ima videz, kot da je na Luni, pa tudi Kvarnerski zaliv ima povsem drugačno podobo. Steza se naprej spušča proti morju do mesta Marina, mi pa smo jo mahnili proti vrhu Kosi kar čez kraško planoto, po starih in zaraščenih stezicah. Prebijali smo se skozi težko prehodno rastlinje in se naposled po strmi poti povzpeli na Kosi. Malo fotografiranja in nekaj pesmi na vsakem vrhu

se kar prileže za oddih. Pot nas je naprej peljala proti vrhu Oštri in domu v Skitači. Ves pohod, s počitki vred, je trajal poldrugo uro. Pred domom so nas pričakali harmonika, violina in istrski bajs, ki se ob kozarčku kar dobro ujamejo. Med nami je bilo precej znanih obrazov: planinci iz Buzeta, Pule, PD Orlik iz Opatije, PD Duga z Reke ... Tokrat smo našli tudi studenec Svete Lucije. Pozdrav z lepega druženja do prihodnjčič.

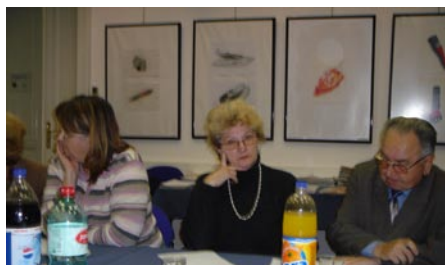
Z izleta na Skitačo

16. november: Slovenski dom KPD Bazovica – delavnica za razpis 2006

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je v okviru razpisa za prihodnje leto pripravil delavnico tudi za zamejska društva na Hrvaškem. Potekala je v

Slovenskem domu KPD Bazovica na Reki. Goste iz Urada in vodilne predstavnike društev – zagrebškega Slovenskega doma, puljske Istre in lovranskega Snežnika – je sprejel in pozdravil podpredsednik Bazovice Milan Grlica, zatem pa so Andreja Šimenc, Suzana Martinez in Tadej Bojanec izčrpno predstavili postopek prijave na razpis in nekatere letošnje spremembe. Novost med drugim pomeni tudi prenos skoraj vseh sredstev (tudi iz drugih ministrstev, kot npr. za kulturo) na Urad. Na vprašanje podpredsednika zveze Franca Straška, kdo in na podlagi katerih meril bo odločal o odobritvi sredstev, pa je rečeno, da bo za to pristojna strokovna komisija, ki jo bo imenoval državni sekretar. Poziv in dokumentacija za razpis, ki traja do oktobra prihodnjega leta, prvi rok pa poteče petega decembra, sta na novi spletni strani urada: www.uszs.gov

18. november: Ljubljana: 80. obletnica Inštituta za narodnostna vprašanja RS

Slovenski Inštitut za narodnostna vprašanja je tridnevno praznovanje jubileja sklenil s konferenco Izzivi raziskovanja etničnosti in manjšin na začetku 21. stoletja. Odprl jo je direktor prof. Mitja Žagar, priredit-

ve in sklepno zasedanje pa predstavila in vodila prof. Albina Nečak Luk. Udeleženci so v treh delovnih skupinah razpravljali o različnih temah s področja etničnih odnosov in manjšinskih vprašanj. V prvi skupini, v kateri so govorili o zamejstvu, so bili navzoči tudi predstavniki svetov in Zveze slovenskih društev – krovne organizacije s Hrvaške. Podpredsednik slednje Franc Strašek je med drugim opozoril na nujnost raziskovanja tudi

drugim poudaril, da etničnost tudi v času globalizacije kljub napovedim ni izgubila pomena in da lahko preživi tudi v današnjem času. M. M.

18. november:

Skupnost Madžarov, Reka

2. festival poezije iz vrst narodnih manjšin

Člani literarne skupine Bazovice so na povabilo Skupnosti Madžarov in pobudo Alojza Usenika sodelovali na večeru poezije ustvarjalcev iz vrst narodnih manjšin. V okviru programa KPD Bazovica je poezijo Slavka Arbitra v slovenščini predstavila Jasmina Dlačić, pesmi Stojana Trobca - Tota v hrvaščini pa Loredana Jurković in Zdenka Jelovčan. M. M.

tega območja, saj gre za kraje, kjer živi avtohtona slovenska manjšina, ki nima ne šol ne ustanov, pri tem pa opozoril na pomen zbornika dr. Vere Kržišnik - Bukić Slovenci v Hrvaški, ki je na to temo izšel pred desetimi leti. Na sklepnem plenarnem zasedanju so skupine poročale o delu in ob tem med drugim ugotovile, da še vedno ni izdelana strategija slovenske države v odnosu do zamejstva, prav tako ne celovit načrt raziskav na tem področju, raziskovalci, ki se vsi spoprijemajo z vprašanji terminološke narave, pa so tudi nasploh med seboj slabo povezani. Ob tem velja omeniti, da je bil ta dan podpisan sporazum o sodelovanju med Inštitutom za narodnostna vprašanja, Univerzo na Primorskem ter slovenskimi raziskovalnimi ustanovami v Avstriji in Italiji (SLORI). Konferenco je sklenil prof. Rudi Rizman, ki je med

19. november:

Slovenski dom KPD Bazovica

KPD Stoperce: Fran Saleški Finžgar, Veriga – dramska predstava

Dramska skupina Kulturno-prosvetnega društva Stoperce je najstarejša sekcija društva, ki je letos praznovalo 70. obletnico delovanja, bogato dejavnost pa odražajo še naslednje skupine: fotografska, plesno-pevska, ustvarjalna, etno-

grafska, literarna, ljudske pevke in pevci ter pravljичne urice. Z igro Veriga Frana Saleškega Finžgarja so se mlajši člani prvič predstavili v društvu, ki je starejšim Stoprčanom dobro znano, saj so bili stiki navezani že pred več kot tridesetimi leti. Nekoliko so zamrli v zadnjem desetletju, a jih je z obiskom na proslavi jubileja v Stopercah spomladi letos znova oživil naš neutrudni Alojz Usenik. Dramsko skupino KPD Stoperce vodi Marjanca Kamenšek, ki je v predstavi tudi igrala, poleg sodelujočih Mirana Gregureca, Mihe Lorberja, Marinke Pšeničnik, Klementine Golob, Petra in Lee Kitak, Kristijana Kunca in Aleša Žnidarka. Da je bilo gostovanje uspešno, priča tudi pismo, ki ga je poslala predsednica društva Anica Rejec in ga v celoti objavljamo v začetku Kažipota. Nastop bo Stoprčanom spomladi prihodnje leto vrnila naša dramska skupina s priljubljeno komedijo Piknik s tvojo ženo Andreja Jelačina. Obisk v Stopercah, slikoviti vasi, ki jo v gozdnatem delu Haloz sestavlja več naselij, pa bo pomenil tudi novo spodbudo za ohranitev stikov.

20. november

Damjan Pipan: Izlet planinske skupine: Platak–Lazac–Snježnik

Izleta se je udeležilo enajst članov planinske skupine in mladinskega odseka. Vodil ga je Branko Lenić, pomagala pa sva mu vodnika, Andrej Grlica in jaz. Odhod je bil ob 9. uri izpred planinskega doma Sušak na Platku. Prvi cilj so bila Rimska vrata pod grebenom Snježnika, skozi katere čez Lazac pelje stara rimska pot proti Gerovu, pomenijo pa tudi enega od vhodov v Narodni park Risnjak. Daljši postanek z malico smo imeli v Lazcu, na travniku v dolini med Snježnikom in Risnjakom. Pot smo nadaljevali ob enajstih po Frankopanski poti, skozi t. i. Srebrna vrata, skalnat prehod med Snježnikom in Lazovačko glavico. Od tam zavije desno na Snježnik težja pot, po kateri smo krenili tudi mi, in cilj dosegli deset minut pred eno. Lažji dostop pa je po drugi poti, ki vodi tudi na Lazovačko glavico, Međuvrh in Guslico. Dom je bil odprt, tako da smo se lahko okrepčali s čajem. Izlet smo ob treh končali na Platku. Vreme je bilo lepo, sončno, a mrzlo in vetrovno. Po vsej poti je bilo približno pet centimetrov snega, kar je popestrilo vzdušje in omogočilo čudovite poznojesenske razglede.

24. november:

Vlada RS na mesto Franca Pukšiča imenovala Zorka Pelikana

Vlada RS je Zorka Pelikana imenovala za državnega sekretarja v Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Delo je nastopil 1. decembra, na položaju pa je zamenjal Franca Pukšiča, ki je julija odstopil zaradi nesoglasij z vlado. Zorko Pelikan se vrača na mesto, ki ga je julija 2000 v času vlade Andreja Bajuka že zasedal,

nazadnje pa je bil konzul na generalnem konzulatu v Trstu. (<http://www.uvi.si/slo/seje>)

25. november:

Mestna hiša, Reka: Obisk predsednika Stjepana Mesića

Hrvaški predsednik Stjepan Mesić se je v okviru obiska na Reki in pri županu Vojku Obersnelu sešel tudi s predstavniki svetov narodnih manjšin. V krajšem pogovoru, ki se ga je udeležil tudi vodilni član sveta slovenske narodne manjšine Reke Milan Grlica, je med drugim rečeno, da so pripadniki narodnih manjšin na Reki dobro organizirani, lokalna in regionalna oblast pa jim za uresničevanje njihovih potreb nudita vso podporo.

Odbor za narodne manjšine

Načelne pohvale predstavnikov manjšin so bile reške oblasti deležne tudi nekaj ur pozneje, na drugi seji mestnega Odbora za narodne manjšine, na kateri je sicer prevladovala kritika: sredstva, namenjena delovanju svetov in uresničevanju njihovih programov, so premajhna; pri razporeditvi denarja bi namesto sistema vsem enako veljalo bolj upoštevati posamezne programe; sveti pa bi morali nujno imeti zagotovljeno delovno mesto administratorja. Slišati je bilo znova opozorilo, da je potrebno med drugim urediti nepopolni volilni imenik in zagotoviti drugačno zastopanost manjšin v parlamentu. Srečanje

predstavnikov manjšinskih svetov s člani Odbora, ki ga vodi dr. Ivo Kirin (Hrvaška stranka prava), naj bi v prihodnje, pred sejo mestnega sveta, postalo redna navada.

26. november:

Slovenski dom KPD Bazovica: Župančičeva frulica odzvanja prek meja

V belokranjskem kraju Vinica, kjer se je leta 1878 rodil znameniti slovenski pesnik Oton Župančič, se je v počastitev njegovega spomina in za vzpodbujanje mlade slovenske poezije in recitacije leta 1991 začela odvijati vsakoletna prireditel Srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine. Leta 2002 je srečanje preseglo belokranjski okvir in postalo vseslovensko; dobilo je tudi novo ime, Župančičeva frulica, in letos odzvanjalo tudi v zamejstvu. V Zagrebu in na Reki sta se poleg najboljših predstavili tudi obe zmagovalki, recitatorka Ana Petkovič in pesnica Doroteja Vidmar. Sicer pa poslanstvo Frulice najlepše ponazarja misel iz pozdrava njene duhovne in organizacijske voditeljice Jasne Šeruga Muren: "Literarni dogodek Župančičeva frulica, ki ga enkrat letno organizira Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, nastaja z Besedo, skozi Besedo in v Besedi slovenskega jezika. Ta združuje osnovnošolsko mladino iz cele Slovenije v

ubranost govornišstva in pesnjenja, na podlagi katerih se odvija tekmovalno za najboljšega slovenskega osnovnošolskega recitatorja in pesnika. A tekmovalna vnema ne more zasenčiti samega dogodka, ki v otroški svet elektronskih in predvsem vizualnih medijev vrača odlikovan prostor pod soncem – prav Besedi. In le če ta prostor Besede negujemo, tudi in predvsem s tovrstnimi srečanji, se lahko nadajamo, da bo rasla tudi ljubezen do knjige. Župančičevo frulico smo želeli deliti z vami, ki negujete in ohranjate slovensko Besedo izven meja naše države.” Skozi večer sta po scenariju in v režiji Helene Vukšinič popeljala mlada voditelja, Breda Kočever in Jaka Birkelbach, slednji po oceni naše gledališke legende Alojza Usenika že pravi profesionallec. Poleg nagrajenk so se predstavili še recitatorji Senta

Domjan, Marta Hojker, Glorija Meglič in Nace Zavrtanik in pesnice Tina Bratuša, Nena Pogačič, Sara Primožič in Veronika Schulz. Omeniti velja, da v okviru projekta Jeziki so mostovi med ljudmi Frulica prijateljuje z znano hrvaško prirediteljo Goranovo proljeće, pa se je tako predstavila tudi njegova letošnja zmagovalka v kategoriji OŠ Ana Jandras iz Zaprešića. Prisirčen večer, v katerem so moč govorjene besede z ljudsko pesmijo in glasbo Bele krajine povezali mladi člani tamburaške skupine KUD Oton Župančič iz Vinice, so nastopajoči sklenili z željo, da bi nam Župančičeva frulica še dolgo zvenela s prijetnimi spomini, na Vinico pa so nas povabili kar z Župančičevimi verzi: Stari prijatelji, pravo poštenje – pridite, pridite k nam na proščenje!

29. november:
Slovenski dom KPD Bazovica
Studio Zelenko, likovna razstava

Zakonca Lea Bernetič - Zelenko in Rok Zelenko

Na razstavi Studio Zelenko, ki bo na ogled do praznikov, se predstavlja osem članov te umetniške družine vsestranskih likovnih ustvarjalcev: slikar Karel Zelenko, keramičarka Sonja Rauter Zelenko, grafičarka Nina Zelenko Mijatović, keramik Pavle Mijatović, slikar Rok Zelenko, keramičarka Leonida Bernetič Zelenko, kipar Marko Zelenko in fotograf Martin Zelenko. Predsednik Bazovice Vitomir Vitaz je na slovesnosti ob odprtju, ki jo je obogatil nastop mešanega pevskega zbora pod vodstvom Franja Bravdice, izrazil zadovoljstvo nad vnovičnim obiskom umetnikov, ki so se v društvu prvič predstavili že pred dobrimi desetimi leti. Takrat so se tudi stkale pomembne vezi, na katere je v svojih pozdravnih besedah opozoril Rok Zelenko, ki se je s soprogo Leonido Bernetič udeležil odprtja. Bazovica je tudi leta 1999 pomagala pri izdaji monografije o Grožnjanu, tokrat pa kataloga za razstavo. Kot pobudo za to obsežno razstavo – na Reki je na ogled le del – pa je omenil dve letošnji pomembni obletnici,

40 let Grožnjana kot Mesta umetnikov in osemdesetletnico enega izmed pobudnikov za oživitve tega istrskega mesteca, svojega očeta Karla Zelenka. Razstava pomeni pregled dejavnosti družine, katere galeriji Z in Porton v Grožnjanu pomenita danes prepoznavni ustanovi v likovnem svetu Istre. Kot je v vsebinsko bogatem katalogu med drugim zapisala Gorka Ostojčič Cvajner, so avtorji po izobrazbi in likovni usmerjenosti grafiki, slikarji, ilustratorji, keramiki, kiparji, fotografi, likovni pedagogi. So pa še pobudniki, utemeljitelji, promotorji, skratka, intelektualci celovitih profesionalnih biografij, takšni, ki z argumenti svojih človeških vrednosti in v okviru svoje umetnosti utirajo nove poti, premoščajo meje in povezujejo kulture ter jezike. Razstava, v likovnem pogledu raznovrstna, po svojem pomenu pa izjemno pomembna in zanimiva, je strukturirana in dokumentirana v celovitem sozvočju z deli vsakega od umetnikov te nedvomno najštevilčnejše in najustvarjalnejše umetniške družine na našem območju in širše.

Tem besedam umetnostne zgodovinarke bi veljalo dodati le upanje, ki ga je po čestitkah na slovesnosti ob odprtju in ob zaključku večera izrazil predsednik Bazovice Vitomir Vitaz: da nam na njihovo naslednjo razstavo v društvu ne bo treba dolgo čakati.

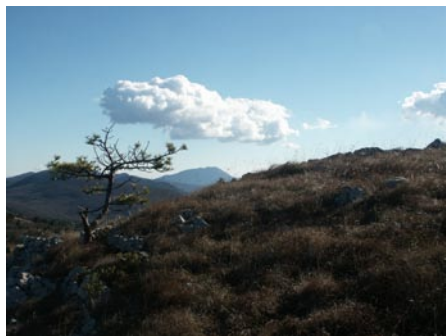

NAPOVED DECEMBER

4. december:

Izlet na Gomilo v Čičariji, planinska skupina

Čičarija je hribovje, ki ločuje polotok Istro in ga od Učke deli sedlo in z gorski prelaz Poklon, nadaljuje pa se vse do Kozine v Sloveniji. Vrhovi niso visoki, najvišje sega Veliki Planik (malo nad 1250 m), so pa v glavnem goli in zato ponujajo zelo lep razgled. V tem predzimskem času, ko je sneg že pobelil višje vrhove, je potepanje po Čičariji enkratno doživetje, predvsem po sončnih pobočjih proti Istri. Pohod na Gomilo bo iz Račje vasi, velja za lažjega, saj je hoje za slabi dve uri, večinoma skozi bukov gozd, med borovci in po travnikih. Prevoz z lastnimi avtomobili.

Učka, pogled z Gomile

5. december, 12.15:

Hotel Kvarner, Opatija

Gabrijela Kuss Knez, razstava del iz galerijske zbirke slik in grafik

Galeristka Gabrijela Kuss Knez, dolgoletna članica društva, bo predstavila izbor iz svoje bogate zbirke, k sodelovanju ob odprtju pa je tudi tokrat povabila MePZ in

dramsko skupino Bazovice, ki je nastop v organizaciji vodje Alojza Usenika pripravila z Loredano Jurković, Zdenko Jelovčan in Tanjo Fućak.

9. december, 18.00:

Slovenski dom KPD Bazovica

Kako se je začelo na Soči 1915, predstavitev knjige Rudija Šimca

Rudolf - Rudi Šimac, po poklicu pravnik in nam znan predvsem kot dolgoletni prvi mož najbolj priljubljenega pevskega srečanja Primorska poje – za to je prejel tudi srebrno plaketo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti –, se bo tokrat predstavil kot avtor knjige *Kako se je začelo na Soči 1915*. V njej je zbral pričevanja in doživetja iz živega ljudskega izročila v svoji rojstni vasi Breginj, ki leži na najzahodnejšem delu države. Pripravi njegovega deda in drugih vaščanov, zapisane v sočnem in preprostem jeziku, govorijo o časih, ko se je v tamkajšnji hribovski vsakdan boleče zarezala velika zgodovina s 1. svetovno vojno, osvetlujejo pa tudi osebnosti, ki so pomembno vplivale na usodo breginjskega Kota; tak je bil npr. zaveden Slovenec, goriški nadškof in rojeni Cerkljan, Frančišek Borgia Sedej. Večer v društvu bo vodil stari znanec, novinar Tomo Šajn iz Ilirske Bistrice, v glasbenem delu pa bo nastopila pevska skupina Jasenski pevci.

13. december, 19.00:

Slovenski dom KPD Bazovica

Darko Mohar: Atene, predavanje

Zaradi velikega zanimanja ponavljamo predavanje z vtisi in fotografijami s petdnevnega izleta v grško prestolnico.

16. december, 19.00:
Slovenski dom KPD Bazovica
Predpraznična prireditev ob koncu leta

V dneh, ko se izteka leto, bomo tudi tokrat pripravili sklepno prireditev v sproščenem in že prazničnem ozračju, z vedrim programom, v katerem bodo sodelovale vse skupine društva.

17. december, 11.00:
Slovenski dom KPD Bazovica
Slovenska šola na Reki, 1950–1953: srečanje učiteljice Božidare Hero z učenci

Srečanje je organizirano z namenom, da bi zbrali dokumente, spričevala, fotografije in podobno in tako ohranili spomin na tri leta delovanja slovenskega oddelka v OŠ Mateotti na Reki v začetku petdesetih let.

17. december, 11.00:
Slovenski dom KPD Bazovica
Meh za smeh, bralne urice za najmlajše, organizator Svet SNM PGŽ

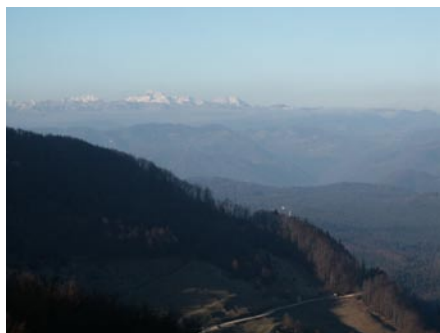

Maček Muri: Ko zapoje zvonček v uri, prebudi se maček Muri

Članica Sveta Jasna Zazijal - Marušič želi najmlajšim predstaviti del nepozabne slovenske literarne dediščine za otroke. Prepričana

je, da bo z njo očarala tudi sedanjí naraščaj in ga spodbudila k učenju slovenščine. Najmlajše torej vabimo na druženje, tokrat z Župančičevimi Mehurčki in Mačkom Muri-jem Kajetana Koviča. Starši imajo prosto uro.

18. december:
Izlet na Javornik pri Idriji,
planinska skupina

Triglav, pogled z Javornika

Pohod je, tokrat že tretjič, organiziran v sodelovanju z reškim PD Duga. Posvečen je tragediji borcev Gradnikove brigade decembra leta 1943, ko so hudi boji pod Javornikom zahtevali 47 življenj. Pot se bo začela na Črnem vrhu nad Idrijo, dve uri hoje bo do Pirnatove koče pod vrhom Javornika (1240 m), kjer bo postanek. Na vrhu je razgledni stolp, od koder je razgled na Krim, Kočevski Rog, Gorjance, Nanos, Vipavsko dolino in Caven, vse do Julijcev, Karavank in Grintovca za Ljubljansko kotlino na severu. Če je lepo vreme, sega pogled tudi na Tržaški zaliv.

Vasja Simonič: Slovensko kulturno društvo Snežnik

Obljuba dela dolg!

Izpolnjujem obljubo, dragi bralci, da vas bom redno obveščal o vsem, kar se dogaja pri nas, v lovranskem Snežniku.

Marunada in veselice, povezano z njo, so minile, in mesec se je začel s praznikom, ko se vsi spomnimo na svoje pokojne sorodnike in prijatelje, jim v znak spoštovanja in ljubezni na grobove položimo cvetje pa tudi prižgemo svečko. Tako jim spoštovanje izrazimo vsaj na ta dan, če nam že hiter življenjski utrip ne dovoli, da bi tudi druge dni obiskali njihove grobove in nanje položili kakšno rožico.

Člani Snežnika smo se v teh dneh spomnili na našo pokojno podpredsednico Tonko Petrač, ki nas je mnogo prezgodaj zapustila, komaj kakšen mesec po utemeljitvi društva, ki se ga je zelo veselila.

Pouk slovenščine, ki smo ga začeli oktobra, poteka kar najbolje. Vsi smo navdušeni nad našo profesorico mag. Marijo Donadič, s katero nam tri ure slovenščine brez odмора minevajo, kot bi mignil.

Na povabilo veleposlanika Republike Slovenije v Republiki Hrvaški Petra Andreja Bekeša sem se udeležil poslovnega večera v njegovi rezidenci v Zagrebu. V angleščini je nagovoril številne navzoče člane diplomatskega zbora v Zagrebu in predstavnike javnega, kulturnega in političnega življenja ter člane

slovenskega veleposlaništva v Zagrebu in društev. Od nas je dobil aplavz in najboljše želje za svoje nadaljnje delo, pa tudi osebno življenje. Vsi smo se strinjali, da se je v odnosu do rojakov pokazal kot prijazen in ljubezniv človek, ki rad pomaga ljudem, človek, ki ga je lahko vzljubiti in je zaradi svojih človeških in strokovnih lastnosti od predsednika Mesića zaslužen za prejel najvišje hrvaško priznanje.

Osebno sem mu izročil najboljše želje Slovencev našega kraja in ga povabil v Lovran, kjer je vedno dobrodošel.

Do prihoda novega veleposlanika RS v Zagreb bo dolžnost odpravnika poslov opravljala svetovalka Bernarda Gradišnik.

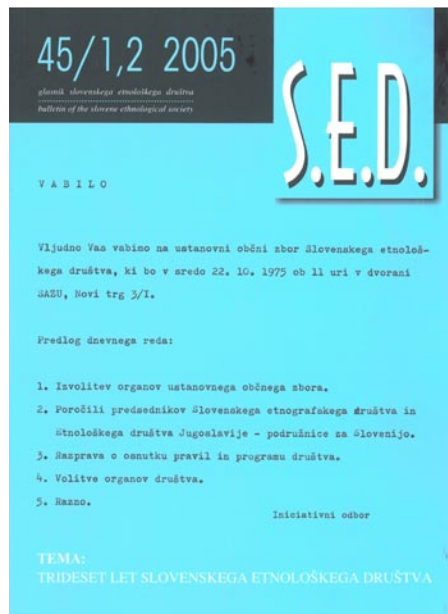
Reklo bi se, da se novembra ne dogaja bog ve kaj. Je to pa mesec priprav za celo prihodnje leto. Odprti so razpisi za financiranje programov društev, pa se morajo vodstva potruditi in narediti kakovostne programe dela, da bi zanje dobili tudi finančno podporo. Vsi vemo, da se brez denarja ne da kaj doštati narediti. Kako smo to opravili, se bo poznalo vse prihodnje leto. Upajmo v najboljše.

Zadnji mesec v letu, december, je mesec zmenkov in praznovanj. Tudi mi pripravljamo eno srečanje. O tem pa prihodnjič.

Lep pozdrav iz Lovrana

Nespregledano:

Darilo Slovenskega etnološkega društva

Prizadevna članica Bazovice Dušanka Gržeta – njej gre zahvala, da je društvo nedavno prejelo Primorski slovenski biografski leksikon, darilo Goriške Mohorjeve družbe – gre naprej in uspešno navezuje tudi nove stike. Na posvetu o Etnološki dediščini in kulturni podobi Slovencev na Hrvaškem oktobra v Zagrebu se je na njeno prošnjo prijazno odzvala tajnica Slovenskega etnološkega društva Zora Slivnik Pavlin in za Bazovico pripravila več letnikov njihovega Glasnika. S po-

močjo sina Tomaža in spodaj podpisane je skoraj 30 kg publikacij prispelo na Reko. Slovenskemu etnološkemu društvu oz. prizadevni tajnici in Dušanki Gržeta tudi naša zahvala.

Planinci:

ples ob zaključku uspešnega leta

Člani planinske skupine so novembra znova pripravili večer, ki so ga zaključili v veselem razpoloženju in s plesom. Pred tem so se seznanili z načrtom za prihodnje leto, ki med drugim znova predvideva zimski pohod na Viševico in Snežnik ter več izletov in pohodov v bližnjo in daljnjo okolico: najprej v Istro (8. januarja), zatem pa še na Rab, Krk, Čaven, Velebit, Pokljuko, Krvavec, Blegoš, Igman in Bjelašnico....

Osrednji dogodek pa bo aprila v Ilirski Bistrici, ko se bodo na prvem srečanju sešli s planinci Slovenskega planinskega društva Trst, Slovenskega društva Sloga iz Bazovice v Italiji in domačini iz bistriškega Planinskega društva Snežnik. Spomladi pa pričakujejo obisk planincev iz Slovenskega združenja Kakanj. Velja omeniti, da je v načrtu seveda tudi silvestrovanje v društvu.

POPRAVEK: ZAVRNITEV PROŠNJE ZA DRŽAV- LJANSTVO

V prejšnji številki Kažipota je nehote prišlo do napačnega obvestila: po zavrnitvi prošnje za sprejem v državljanstvo RS je res mogoče sprožiti upravni spor na Upravnem sodišču RS, a to, kar smo prezrli oz. ni posebej navedeno v odločbah, je, da je za takšen postopek predpisa- na taksa v znesku 15.200,00 SIT oz. z opominom (4.750,00 SIT), ki sledi v nadaljevanju postopka, skupaj 19.950 SIT. In stranka, ki sproži postopek, jo je dolžna plačati. Na vprašanje, zakaj omenjeni znesek ni naveden v okviru pravnega po- uka, je na Upravnem sodišču re- čeno, da je za to dolžna poskrbeti ustanova, ki odločbo izdaja, to je MNZ, kjer pa bodo to pomanjklji- vost, kot so obljubili po telefonu, v prihodnje predvidoma upoštevali. Glede na število zavrnenih pro- šenj v zadnjem času je pričakovati, da to ne bo težko preveriti.

Sprejem v državljanstvo RS je med rojaki osrednja tema konzularnih dni v minulem desetletnem obdo- bju, kar potrjujejo izjave konzular- nih predstavnikov kot tudi moje osebne več kot desetletne izkušnje. V minulih treh mesecih pa se je šte- vilo zavrnenih prošenj nenadoma opazno povečalo. Številni rojaki, ki so prejeli negativen odgovor, ob tem izražajo veliko nezadovoljstvo in razočaranje ter se sprašujejo, kaj naj bi še bil dokaz njihovega "slo- venstva", kajti očitno ni dovolj, da so bili njihovi starši Slovenci, da so tudi oni Slovenci, iz družine, kjer so otroci obiskovali slovensko šolo

na Reki v začetku petdesetih let, da govorijo slovensko, sodelujejo v društvu in se nasploh počutijo Slo- vence in se tako tudi deklarirajo v popisih ljudskega štetja in volilnih imenikih. Drži pa, da v RS večino- ma nimajo ne nepremičnine, niti registriranega podjetja ... Za po- jasnilo smo zaprosili MNZ, odgovor bomo objavili v naslednji številki.

Prosili smo tudi, da nam odgovo- rijo, ali so kakšne možnosti, da se za prosilce na Hrvaškem pri oddaji vloge za sprejem v državljanstvo RS namesto sedanje visoke vsote uvede plačilo takse v enaki vred- nosti, kot velja v RS.

Nekateri podatki Državnega za- voda za statistiko RH o prebival- cih, ki so se v ljudskem štetju leta 2001 izrekli kot Slovenci:

-v desetletju pred letom 2001 se je njihovo število zmanjšalo za do- brih 40 % (od 22 376 na 13 173, a v tem obdobju se je za približno dve tretjini zmanjšalo tudi število vseh drugih pripadnikov narodnih manjšin v državi; v številkah so po- datki naslednji: Reka (1 575) in žu- panija (2 883) sledita Zagrebu, ki je središče (3 225)

-Slovenci na Hrvaškem (oz. Slo- venke na Hrvaškem, ker nas je več kot 50 %), smo stara populacija: skupina do 29 let starosti v PGŽ ne dosega niti 10 % (253), medtem ko je najstarejša skupina, nad 75 let, hkrati tudi največja in obsega skoraj petino (18 % oz. 523); to po- trjujejo tudi podatki za Reko, kjer smo Slovenci (skupaj z Italijani) skupina, ki ima največji odstotek prebivalstva (več kot 45 %), stare- ga nad 60 let

-podatki o kraju rojstva kažejo, da se je večina Slovencev priselila, na Hrvaškem jih je rojenih manj kot petina (manj kot 20 % oz. 2 291); ta odstotek velja tako za Zagreb (565) kot tudi za PGŽ (501)

-večina Slovencev na Hrvaškem je rojena v Sloveniji (10 068), to velja tudi za Zagreb (2 420) in PGŽ (2 207); na Hrvaško smo se preselili v okviru skupne države SFRJ (8 800), največ v obdobju od 1946-1960 (3 428), kar velja tudi za našo županijo (iz SFRJ skupno 1 869, v omenjenem času pa 999); razlogi preselitve so bili večinoma družinske narave (8064 v RH in 1 673 v PGŽ), na drugem mestu, a v veliko manjši meri, pa je bila zaposlitev

-podatki o izobrazbi za prebivalstvo, staro nad 15 let (12 813), kažejo, da ima skoraj polovica Slovencev na Hrvaškem (6 450) končano srednjo šolo, kar 28 % (3 615) v državi pa ima (ne)dokončano osnovno šolo; v PGŽ je ta odstotek nekoliko višji (34 % oz. 964)

-poglavitni vir dohodka za skoraj polovico Slovencev v RH je pokojnina (48% oz. 6314), brez dohodkov pa je 16 % (2 142), a samo s socialno pomočjo se preživlja 139 ljudi; podobno je v županiji, kjer je zaposlena slaba četrtina (731), povsem brez dohodka je 471 ljudi, 24 pa se jih preživlja zahvaljujoč socialni pomoči

(povzeto po DZS oz. referatu Marjane Mirković na posvetu Etnološka dediščina in kulturna podoba Slovencev na Hrvaškem, 7. oktobra v Zagrebu)

OMIZJE: VAROVANJE SLOVENSKE MANJŠINE V ZAMEJSTVU

Slovenski dom, Zagreb

Predstavniki Slovenske manjšinske koordinacije SLOMAK, ki združuje krovne organizacije Slovencev iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške, so se v Slovenskem domu v Zagrebu zbrali na omizju z naslovom Varovanje slovenske manjšine v zamejstvu. Predstavili so položaj in zakonodajo v posameznih državah in soglašali v oceni, da se pravice ne uresničujejo, kršitve pa so nedokazljive in ostajajo nesankcionirane: v Italiji to velja za zaščitni zakon za slovensko manjšino, v Avstriji za določila 7. člena Avstrijske državne pogodbe in na Madžarskem za dvostranski sporazum med državama, ki ne upoštevata reciprocnosti.

O razmerah na Hrvaškem je spregovoril vodilni predstavnik društev in svetov, Darko Šonc. Omenil je ključni zakon na tem področju, Ustavni zakon o pravicah narodnih manjšin, na podlagi katerega so bili med drugim v letih 2003 in 2004 kot nova telesa izvoljeni sveti na lokalni in regionalni ravni, a za njihovo dejavnost lokalne oblasti še marsikje nimajo posluha. Na to

je v imenu Sveta slovenske narodne manjšine Splitsko-dalmatinske županije v poznejši razpravi opozoril tudi njegov predsednik Boštjan Matjaž Kordiš. Sicer pa bi po besedah Darka Šonca veljalo predvsem spremeniti sedanji neustrezen način zastopanja v parlamentu in doseči, da Slovence zastopa slovenski, ne pa skupni poslanec in uvesti pozitivno diskriminacijo oz. pravico do dvojnega glasovanja, na posebnih manjšinskih in splošnih listah.

Na omizju je sodeloval tudi dr. Jernej Zupančič z ljubljanske Filozofske fakultete in sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja. Ko je govoril o formalnih in funkcionalnih vidikih varovanja manjšine je med drugim poudaril, da manjšina vsekakor pomeni priložnost, predvsem v ekonomskem pogledu. Opozoril je tudi na pomen kulturno-informativnih centrov ki naj bi odprli in usmerili sodelovanje z matično državo, zaključil pa v optimističnem prepričanju, da je za realizacijo slovenskega skupnega kulturnega prostora in prednosti, ki jih pričakujemo, potrebno še veliko časa, da pa je to mogoče.

Izpostavila še vprašanja dolgoročne strategije RS na tem področju in davčne olajšave oz. stimulacije za podjetja, ki bi poslovala s Slovenci zunaj meja RS, kot spodbuda za krepitev gospodarskih stikov med matico in slovenskimi manjšinskimi skupnostmi.

Omizje je sklenila seja Slomak-a, na kateri so po besedah predsednika Rudija Pavšiča obravnavali načrtovani slovenski zakon o Slovencih v zamejstvu in po svetu., v okviru

katerega se zavzemajo za posebno ministrstvo za Slovence zunaj RS in za to, da bi načrtovani Svet za Slovence bil pod neposrednim vodstvom predsednika slovenske vlade, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu pa bi se vrnil pod okrilje MZZ.

Pavšič je tudi sporočil, da se pripravljajo na obisk SLOMAK-a v Evropskem parlamentu marca prihodnje leto. Ob tem obisku želijo sporočiti evropskim ustanovam, da se za nobeno slovensko manjšino v zamejstvu položaj v zadnjih letih ni izboljšal, temveč da so se problemi le še kopičili. Pavšič je pri tem omenil neizvajanje zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji, neupoštevanje določil 7. člena Avstrijske državne pogodbe v Avstriji, neizvajanje reciprocnosti v dvostranskem sporazumu med Slovenijo in Madžarsko ter dejstvo, da slovenska manjšina na Hrvaškem kot prva čuti zaostrovanje odnosov med Slovenijo in Hrvaško

OBVESTILO ZA UPOKOJENCE:

Kdor čaka, dočaka:

Od 1. decembra 2005 naprej pokojnine iz RS predvidoma ne bodo več obdavčene. Preverite.

UKINITEV REVIJE SLOVENIJA. SVET?

Prejeli smo sporočilo, da se po Naši Sloveniji ukinja tudi revija Slovenija.svet. Za nas je to skrajno nerazumna odločitev in pričakujemo, da se to vendar ne bo zgodilo. Upamo, da bo novi državni sekretar Zorko Pelikan pokazal posluh in storil vse, kar je v njegovi moči, da to prepreči. Želimo mu veliko uspeha. Uredništvo Kažipota.

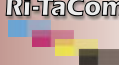

Leonida Rok Zelenko

Ri-TaCom d.o.o.

Rijeka

**DIGITALNI
NATIS IN PRIPRAVA**

Podjetje za grafične storitve, tiskarstvo i kompjuterizacijo
Bulvard oslobođenja 16, 51000 RIJEKA, HRVATSKA
mob: 098 176 21 21

Veleposlaništvo Republike Slovenije v RH
Savska 41, 10 000 Zagreb
Veleposlanik:
prof. Milan Orožen Adamič
Uradne ure:
ponedeljek - petek od 09.00 do 16.00
Tel.: (01) 63 11 000, (01) 63 11 011,
faks: (01) 61 77 236,
el. pošta: vzg@mzz-dkp.gov.si
Konzularni oddelek: tel.: (01) 63 11 014 ,
faks: (01) 61 21 511
Konzularni dan na Reki:
Slovenski dom KPD Bazovica,
Ul. Podpinjol 43:
previdoma prvo sredo v mesecu
od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00

*Želimo vam prijetne praznike
in veliko sreče v letu 2006*

